

18.09.2024, Oslo

Innspill til NOU fra Norsk Viseforum

Det er svært positivt at Regjeringen har vedtatt et mandat for å gjennomgå musikkfeltet. Vi ønsker i dette innspillet å belyse viktigheten av sjangeren vi representerer, samt kjerneområder for å styrke musikklivet omkring låtskrivere og tekstforfattere.

Visa som en viktig kulturarv

Visa som sjanger er en uvurderlig del av vår kulturarv, og dens betydning bør anerkjennes på lik linje med bevaringen av for eksempel norsk folkemusikk. Begge sjangre er ikke bare musikkformer, men bærer med seg dype røtter i vår nasjonale identitet og historie.

Visa, med sine gode norske tekster, er en form for historiefortelling som gjenspeiler både hverdagsliv og kulturelle verdier. Den fanger essensen av menneskelige erfaringer, følelser og tradisjoner, og gir oss et vindu inn i fortiden, så vel som samtidig. Gjennom visene kan vi lære om alt fra kjærlighet og lengsel til samfunnets utfordringer og seire. Dette gjør visa til en viktig kanal for å videreformidle våre historier og erfaringer, noe som er essensielt for å opprettholde en levende kulturarv.

I tillegg til å være en verdifull del av vår litterære tradisjon, bidrar visa også til å styrke fellesskapsfølelsen i Norge. Musikk har en unik evne til å samle mennesker, og visene har ofte blitt sunget i sosiale sammenhenger, fra familiesammenkomster til større feiringer. Visa har også blitt brukt som et samlingspunkt i kriser, som feks «Mitt lille land» av Ole Paus sin betydning og samlende effekt i kjølvannet av 22. juli. Mange viser var viktige for det norske folk i den krisen.

Dette fellesskapet er en viktig del av vår identitet, og ved å bevare visa, bidrar vi til å opprettholde disse sosiale båndene.

Bevaringen av visa må sees som en prioritet, ikke bare for de som allerede er glade i sjangeren, men for alle som ønsker å bevare et mangfold av kulturelle uttrykk og vår kulturarv. Akkurat som med norsk folkemusikk, er visa en levende del av vår kulturhistorie som må videreføres til kommende generasjoner. Ved å fremme og støtte visesangere og komponister, samt oppmuntre til nytolkninger og moderne uttrykk innen sjangeren, kan vi sikre at visa forblir relevant og tilgjengelig for alle.

Å anerkjenne visa som en viktig del av vår kulturarv vil ikke bare bidra til å bevare en sjanger, men også styrke vår nasjonale identitet. I en tid der globalisering kan føre til homogenisering av kulturer, er det avgjørende at vi står opp for våre unike musikalske tradisjoner og gir dem den plassen de fortjener i det norske kulturlandskapet.

For å ivareta denne arven og sørge for at det skapes ny norsk visekunst må vi løfte norsk viserepertoar på alle plattformer og arenaer. Det bør motiveres til og stilles krav til å bruke norsk musikk og norsk tonesatt poesi i det offentlige rom.

Konkrete tiltak:

Styrking av Music Norway for nordiske markeder

Music Norway bør styrkes med en egen, målrettet satsning rettet mot det nordiske markedet for eksport av norskspråklig musikk og visepoesi til nabolandene Sverige, Danmark, Finland og Island. Dette er en gylden mulighet for å utnytte det store potensialet vi har for å eksportere norsk musikk til Skandinavia. Med felles turnéer, festivaler, og låtskriverworkshops kan vi skape en plattform for samarbeid mellom ulike aktører og organisasjoner i regionen. Videre kan showcasefestivaler med fokus på norskspråklige verk bidra til å synliggjøre ta-

lentene våre og styrke den kulturelle utvekslingen mellom landene. Å fremme norskspråklig musikk på disse arenaene vil ikke bare berike det nordiske musikklivet, men også bidra til en dypere forståelse og interesse for norsk kultur.

Etablering av et Music Norway for hjemmemarkedet

Samtidig er det helt nødvendig å opprette et Music Norway som fokuserer på hjemmemarkedet. Dette initiativet bør ha som mål å øke norskandelen av musikk i det offentlige rom. Med "det offentlige rom" menes alle steder der musikk spilles og brukes, inkludert strømmetjenester, butikker, kafeer, hoteller, treningssentre, kringkasting, podcaster, film, spill, skoler og offentlige etater. I dagens digitale landskap er det spesielt viktig å motivere og informere aktører innen disse sektorene om verdien av å bruke norsk musikk og visepoesi.

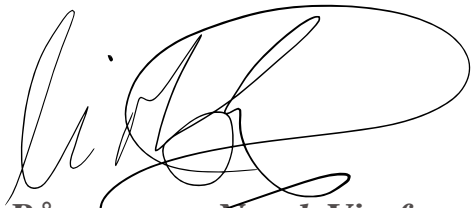
Strømmetjenester har blitt en dominerende plattform for musikkdistribusjon, og derfor er det avgjørende å kunne påvirke B2B-tjenester direkte. Hva som spilles i det offentlige rom har en betydelig innvirkning på opinionen. Videre har radio mistet noe av sin tidligere posisjon når det gjelder å introdusere ny musikk til publikum; derfor er det viktigere enn noen gang å integrere norsk musikk i filmer og serier for å nå ut til et bredere publikum.

Insentivordninger for norskspråklig musikk

For å fremme bruken av norskspråklig musikk innen kommersiell kringkasting, reiselivsnæringen og audiovisuelle produksjoner, inkludert film, spill og TV-serier, bør det etableres nye insentivordninger. Disse ordningene kan spille en essensiell rolle i å styrke norsk musikk, og vi kan med fordel se på hvordan FLB allerede har implementert en effektiv AV-ordning for norsk musikk i filmer og serier. Ved å utvikle og utvide slike ordninger kan vi stimulere til økt bruk av norsk musikk i ulike medier, noe som vil bidra til å bygge en sterkere identitet og tilstedeværelse for norsk musikk både nasjonalt og internasjonalt.

Kunstnerstipend for sangtekstforfattere

Som en liten språknasjon er det avgjørende å stimulere til skapningen av nye, gode sangtekster på norsk. For å oppnå dette mener vi at det bør opprettes nye stipendordninger øremerket spesifikt for sangtekstforfattere som skriver på norsk. I dag eksisterer det ingen stipendordninger for sangpoesi, noe som er en klar mangel i støttesystemet for kreative kunstnere. Å utvikle slike stipendordninger vil ikke bare styrke den individuelle kunstneren, men også bidra til å fremme norsk lyrikk og musikk generelt. Dette vil være en betydelig forbedring som vil fokusere på viktigheten av norsk språk i musikk, og det vil gi nødvendige ressurser til talentfulle sangtekstforfattere som ønsker å skape meningsfulle og relevante verk. Gjennom slike tiltak kan vi sikre at norsk musikk og visepoesi forblir en vital del av vår kulturarv og samtidig utvikle seg videre.

På vegne av Norsk Viseforum

Liv Bakke Kvinlog, daglig leder